

Fodrász

BUDAPESTI FODRÁSZOK IPARTESTÜLETE HIVATALOS LAPJA

Az ipartestületi telefonszáma :
422-968
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VII., Hársfa utca 43.
Megjelenik minden hó 6- és 20-án.

Főszerkesztő és fel. kiadó: ECKERT BÁLINT
Felelős szerkesztő: Dr. HORVÁTH LAJOS
Szerkesztő: JÓNUTZ JÓZSEF

Előfizetési díj:
Egész évre . . . . . P 6.—
Félévre . . . . . P 3.50
Egyes példány ára: 80 fillér

**Szőke, hamvas és matt haj-
színeket legszebben**

Carneol

Egy doboz ára: Pengő 2.44

Közismert jelszavunk:

15 perc biztosítja az eredményt

Vevőink kényelmére úgy az **Inecto** mint a **Carneol** besze-
rezhető az összes budapesti fodrászati cikk nagykereskedőknél
valamint a következő cégeknél:

Budapest: Ékes Lehel, Endresz György-tér 1.
Femina hölgyfodrász, Párisi-utca 1,
Jónutz József, Apponyi-tér 1.
Kuba Sándor, Csalogány-utca 32.
Móhrer Kálmán, Horthy Miklós-út 6.
Pándi Sándor, Fő-utca 77.
Pók István, Lipót-krt. 21.
Tábori Lajos, Krisztina-krt. 18.

Hajfesték vezérképviselőt:

Kanitz Iván és T.

**B U D A P E S T, VII.,
Nagyatádi Szabó-utca 43.
TELEFON: 2 2 - 2 0 - 1 9.**

Debrecen: Komáromi Józsefné
Hodmezővásárhely: Nagy János
Kolozsvár: Keszler József
Pécs: Inecto: Mohovits Józsefné
Pécs: Carneol: Ronai István cégeknél.

hajfestékekkel érjük el!

Az iparos nyugdíj reális útja

Irta: Dr. Horváth Lajos az ipartestület jegyzője

Rengeteg cikk látott már napvilágot, mely a kisiparosságunk ezt az igen fontos, megoldásra már régen megérett kérdését tárgyalta. A probléma egészen belegyökeresedett a kisiparosság lelkébe, el nem odázhatóan sürgeti a megoldást, mert a kisiparosságunknak csak elenyészően csekély része jut abba a helyzetbe, hogy öregkorát anyagi gondoktól mentesítse, a 99 százalék felett ott lebeg a Damokles-kard: mi lesz akkor, ha a szerszám kihullik a kezéből?

A cikkek tengerébe azért öntök én is egy cseppet, mert más, új szempontok szerint próbálom megjelölni a megvalósítás felé vezető reális utat, ami szerintem az eddigiek nagy részétől eltérően gyakorlatilag is járható. A szaklapokban és közgyűléseken hirdetett elgondolások zömének lényege ugyanis az, hogy iparosságunk nyugdíjra nagyon nagy szüksége van, de szegény, fizetni nem tud, tehát más fizessen helyette. Ilyen megoldási tervet a gyakorlatban keresztülvihetetlen, és eleve sikertelenségre van ítélve. Akik azt látják egyedüli útnak, hogy a kisiparosságért más fizessen, azok nem viszik előbbre az iparosnyugdíj ügyét, hanem csak annak a sajnos, eléggé elterjedt tévhitnek adnak tápot, hogy a kisipar életképtelen.

Fölösleges lenne bővebben fejtegetni, hogy a kisipari munka kiválósága mindig versenyképes lesz a tömegtermelést végző gyáriparral szemben, ha egyenlő feltételek mellett veheti fel vele a harcot és a közteherviselés aránytalan megoszlása nem juttatja a gyáripart előnyösebb helyzetbe. Nem életképtelen a kisiparosság és tud önerejéből is megvalósítani nagy feladatokat, képes arra, hogy saját verítékének gyümölcsével biztosítsa a maga boldogulását. Bizonyos körülmények, bizonyos előfeltételek megteremtése esetén az iparosság elbírja azokat az igen komoly terheket, amiket az iparosnyugdíj jelent. Nézzük tehát, mik azok a körülmények és előfeltételek, amelyek mellett az iparosnyugdíj megvalósítható.

Ha tárgyilagosan vizsgáljuk azokat a következményeket, amiket a folyton növekvő szociális és közterhek, emelkedő munkabérek és üzletbérek okoztak, úgy azt látjuk, hogy azok önmagukban közel sem jelentenének olyan megterhelést az iparosságra, mint amennyit maguk a számok nyersen mutatnak. A kisiparosság mai kétségtelenül igen súlyos helyzetének okai elsősorban nem itt keresendők. A szociális és közterhek, munkabér és üzletbéremelkedések előbb-utóbb felszívódnak a termelési költségekbe és az iparúzóknak éppen olyan rezsitételét képezik, mint a nyersanyag, a régi üzletbér, a régi segédi fizetés stb. A rezsitételek emelkedése természetesen a termelvények drágulását vonja maga után és így a terhek végeredményben a fogyasztóra hárulnak át. Ugyanez következne be akkor is, ha az iparosnyugdíj terhét valamilyen önálló iparúzó viselné. Átmeneti idő után az iparosnyugdíj járulék éppen olyan szerves részévé válnék a termelési költségnek, mint az alkalmazottak nyugdíja fejében fizetendő járulék, házbér, nyersanyag, alkalmazotti fizetés stb.

Az iparosság jelenlegi nehéz helyzetének egyik legfőbb oka az, hogy igen sok kiadási tétel, amelynek termelési költségek között volna helye, és így a fogyasztóra

volna áthárítandó, nem olvad fel a termelési költségekben, hanem az iparosság egyik részénél egyáltalán nem szerepel mint kiadás, a másik része az iparosságunk pedig éppen ezért a saját keresete rovására kénytelen azt megfizetni. Hány iparost találunk, aki nem adja meg a minimális munkabért, nem fizet közterheket, nem viseli a szociális kiadásokat, mert vagy elesettségénél fogva, vagy mert a törvény hézagai között ügyeskedik, rajta semmit behajtani nem lehet. Az iparosság másik fele, amelyet anyagi helyzete vagy hazafiúi kötelességérzete ettől az eljárástól visszatart, nem számíthatja bele ezeket a terheket teljes egészükben a termelési költségekbe, mert különben hogyan lenne versenyképes azzal, akinek rezsijében ezek az igen jelentős tehertételek nem szerepelnek. Tehát a tisztességes megélhetést biztosító hásonból kell fizetnie ezeket a rezsiterheket. E csoportból is sokan jutnak el oda bizonyos idő után, hogy tönkremenve hasonlóan a másik csoporthoz, ők is kikapcsolják ezeket a rezsitégeket, (magyarán szólva: nem fizetnek adót, OTI-t, minimális munkabért stb.) és élnek a nyomorúsággal telt, elproletárosodott kisiparos siralmas életet, ami nemzetvédelmi szempontból sem lehet közömbös. A gyáriparral szemben is az a körülmény befolyásolja károsan a kisiparosság versenyképességét, hogy a gyáriparos kevesebb közterhet visel, tehát olcsóbb rezsivel dolgozik. Ezt az állapotot kívánja a kormányzat nagyon helyesen az adózás megreformálásával megszüntetni.

Félreértések elkerülése végett hangsúlyozom, hogy a közterhek magassága is azért természetesen befolyással van a kisiparosság helyzetére, mert a fogyasztó közönség teljesítőképesége véges és bizonyos határon túl nem lehet áthárítani teljes egészében a termelési költségeket. Azonban a kisiparosság nehéz helyzetének oka nemcsak a terhek nagysága, hanem az, hogy a terheket nem mindenki viseli. A külföldi árut eladó kereskedőt súlyosan érintené, ha az áru vámját mondjuk a duplájára emelnék fel. De még sokkal súlyosabb lenne, ha a vámot nem emelnék fel ugyan, de lennének egyes kivételezett kereskedők, akik egyáltalán nem fizetnek vámot.

A megterhelések tehát — feltéve, hogy mindenki viseli — bizonyos átmeneti idő után termelési költséggé válnak és a fogyasztóra hárulnak át. Azonban az átmeneti idő alatt a fokozatosan csökkenő terhet az iparos viseli. Csak a piacon uralkodó kartelek bírják megcsinálni, hogy abban a pillanatban, amikor az újabb megterhelés jelentkezik, a termelvények árát megfelelően fel-emelik, és így a terhet egy pillanatig sem maguk viselik, hanem a fogyasztó közönségre hárítják át. (Az árkorlátozottság jelenleg nem engedélyezi ezt az eddig követett módszert.) A mostani nehéz kisipari helyzet oka jórészt az is, hogy jelenleg is átmeneti időt élünk, mert a közelmúltban sorozatosan kirótt terhek még nem jutottak el abba a stádiumba, hogy 100 százalékig felolvadjanak a rezsiben. Nagyon megnehezíti ezt a folyamatot a fentebb vázolt az a körülmény, hogy sokan magukat a megterhelés alól kivonják.

A kisiparosságunk tehát el kell készülnie arra, hogy a nyugdíjjárulék csak bizonyos átmeneti idő után váljon

termelési költséggé, addig igen komoly terhet jelent. Áldozatot kell hozni, de áldozat nélkül nagy eredményt elérni nem lehet. Azonban sosem szabad az áldozatot önmagában tekinteni. Nemcsak azt kell nézni, hogy mit adunk, hanem ugyanúgy azt is, hogy érte mit kapunk. Ha lemérjük az iparosnyugdíj óriási jelentőségét, úgy kétségtelenül megállapítható, hogy az sokszorta nagyobb, mint az érte hozott áldozat, amely különben is csak átmeneti jellegű, míg az ellenszolgáltatás az egész életre szól. Az átmeneti idő tartamának hosszabb vagy rövidebb volta nagyban függ a kisiparosság összetartásától, érdekeinek helyes felismerésétől.

Átmeneti idő után tehát a fogyasztó viseli a nyugdíj terhét, amely a termelési költség szerves alkotórészevé vált. Ahhoz azonban, hogy ez az állapot létrejöjjön, szükséges, hogy ne csak formailag, hanem ténylegesen jelentkezzen mint kiadási tétel a nyugdíjárulék az iparosnál. Tehát nem elég, hogy csak ki legyen róva, amit az egyik megfizet, a másikon nem lehet behajtani, hanem feltétlenül szükséges, hogy minden iparos a nyugdíjárulékot valóban be is fizesse, mert a termelési költségben történő felolvadás ezt jelenti, hogy mindenkinek fizetnie kell és hogy mindenkit arányosan terhel.

Most nézzük, mik azok a konkrét tennivalók, amik a kívánt célhoz vezetnek.

Németországban az életképtelen kisiparosoktól megvonták az iparigazolványt. Akinek munkája annyira kisértékű vagy bármilyen más okból mutatkozik olyan életképtelennek, hogy kötelezettségeinek eleget tenni nem tud, annak be kell szüntetnie az önálló iparüzést. Maga az elv Magyarországon sem ismeretlen. Hiszen a minimális munkabérek megállapítása azt is jelenti, hogy akiknek szakmunkája nem felel meg a minimális követelményeknek, tehát nem ér meg annyit, hogy a munkaadó a minimális fizetést megadja, az a valóságban iparát tovább nem gyakorolhatja. A munkavállalóknál nem tartják antiszociálisnak, hogy kirekesztik soraikból azokat, akiknek tudása a minimális mértéket nem üti meg. Vajjon antiszociális-e ugyanezt megtenni a munkaadóknál is? A munkavállalóknál kizárólag azokat rekeszti ki a törvény a szakmából, akik nem rendelkeznek azzal a minimális tudással, amit a munkaadó megkövetel, hogy a minimális munkabért megadhassa, de egyébként derék, becsületes emberek, akik megérdemlik a részvétet azért, hogy kénytelenek segédmunkásnak elmenni, ahol alacsonyabb a munkabér, ahol munkájuk még megfelelő. Ellenben, ha a munkaadóknál az az elv érvényesülne, hogy akinek munkája nem ér meg annyit, hogy minden kötelezettségének eleget téve megmaradjon a tisztességes megélhetésre valója, vagy más, rajta kívül álló körülmények folytán jut ilyen helyzetbe, iparát tovább ne gyakorolhassa: tehát ha mindazoktól elvonnák az iparigazolványt, akik bármilyen közkötelezettségünknek nem tesznek eleget, úgy nemcsak azok az iparosok esnének ki, akik előrehaladott koruk vagy egyéb körülmények folytán már nem versenyképesek, akiknek sorsa tehát nemcsak hogy részvétre kell, hogy indítson, hanem rajtuk feltétlenül segíteni is kell, hanem azok az iparosság és a nemzet tésztén élőködők is eltakarodnának, akik a törvény hézagait kihasználva semmiféle kötelezettségüknek nem tesznek eleget. Bizonyára minden szakmában vannak olyan „kollegák”, akik nagyszerűen élnek, esetleg autót is tartanak — persze a más nevére — és amellet egy fillért

nem fizetnek sehova. Ezeknek a parazitáknak kipusztítása már önmagában is igen nagy eredmény lenne.

Mondhatják erre némelyek, hogy a munkavállalóknál azért jelentett igen nagy szociális előrehaladást a minimális munkabérek megállapítása — bár végeredményben minimális szaktudás és szorgalom megállapítását is jelenti — és azért tekintik nagy vívmánynak, mert ez a munkavállalóknál fizetésemelést eredményezett. Kérdem azonban, kétséges-e, hogy a munkaadóknál is nagyobb lenne a jövedelem ha ugyanez az elv érvényesülne?

A helyes elv az, hogy iparosnyugdíj terhét mindenki egyformán viselje, mert az a teher, amely minden vállalat egyformán nyom, nem teher többé, hanem termelési költség, aminek súlya a fogyasztóra hárul át.

Tehát az iparosnyugdíjjal egyidejűleg kellene elrendelni az iparigazolvány megvonását attól a munkaadótól (gyárostól is), aki kötelezettségeinek nem tesz eleget. Ez a rendelkezés aránylag kevés áldozatot követelne, ha megfelelő méltányossággal a régi köztartozások egyidejű rendezése is megtörténne és az önhibájukon kívül nehéz helyzetbe került iparosok köztartozása részben törlés, részben méltányos részletfizetési engedély alapján nyerne végleges megoldást.

Ahhoz azonban, hogy termelési költséggé változzék a nyugdíjárulék nem elég, hogy mindenkit terheljen, hanem az is kell, hogy a megterhelés arányos legyen. Ha egy 10 segéddel dolgozó kisiparos ugyanannyi járulékot fizet, mint a segéd nélkül dolgozó, akkor az már nem termelési költség. Amint az alkalmazottak nyugdíjáruléka a fizetéssel arányosan magasabb vagy alacsonyabb, úgy kellene az iparosnyugdíjáruléknak is, nagyobb üzem,

Ne
gondolkozzon
s o k á i g,
h o g y m e l y i k
h a j f e s t é k e t
v á l a s s z a,
a

L'OREAL gyártmányokat
gondolkozás nélkül választhatja.

L'Oréal Imédia

folyékony. Az a hajfesték, melynek gyönyörű színeire a legtovább fog emlékezni.

L'Oréal Henné

porban az a hajfesték, melyet legrégebben ismer.

Minden L'OREAL gyártmány egy segítő kéz a hajfestő számára.

Magyarországi gyártás és képviselő:
Szentlélek gyógyszertár Rt. ezeltől Török patika.
Budapest. VI., Király-utca 12.

Magyarországi főelárúsítás:
„Matéria” anyagárukereskedés, Komárom.
Br. Eötvös-utca 28.

tehát nagyobb kereset mellett arányosan magasabbnak lennie. Természetesen magasabb befizetések esetén a majd folyósítandó nyugdíj összege is magasabb. Talán leghelyesebb volna a keresetiadóalaphoz viszonyítva megállapítani a nyugdíjjárulék összegét.

A nyugdíjintézmény csak mint állami intézmény valószínűleg meg a munkavállalók nyugdíjintézményének mintájára. Csak az állam garancia arra, hogy az iparos hosszú évtizedeken át történő fizetés után is egészen bizonyosan meg fogja kapni a maga nyugdíját. Magánintézménynél ilyen garancia nincsen. A közelmúlt példái is mutatják, hogy gazdasági megrázkódtatások, világegyeségek a legerősebbnek hitt magánintézményeket is megrendítik, egyedül az állam az, amely, ha esetleg csökkentett mértékben is, de eleget tud tenni kötelezettségének.

Meggyőződésem tehát, hogy a kisiparosság jelenlegi csekély anyagi teherbíró képessége ellenére, azonnal hozzá kell fogni az iparosnyugdíj kérdésének megoldásához. Ez a probléma már régen megérett a megnyugtató elintézésére, további halogatásra ok nincs.

Ugyanilyen szellemben volna megoldható az a kisiparosság betegség és baleset elleni biztosítása is.

Müller Károly

Hatalmas tölgy dőlt ki a magyar fodrásziparosság erdejéből, a legkiválóbb. A leglelkesebb harcos hideg ke-

zéből kihullott örökre a csatabárd. Jóságot, emberszeretetet, megértést, becsületességet, tisztaságot, puritán egyéniséget sugárzó szemek lezárultak örökre. Egy nagy emberrel szegényebbek vagyunk.

Meghalt Müller Károly.

A téli hidegben, a dermedt városban órák alatt terjedt el a szomorú hír, a hihetetlen, a megfoghatatlan: Müller Károly nincs már az élők sorában. Hogyan le-

hetséges ez? Hiszen alig néhány napja, hogy itt láttuk közöttünk tett-erősen, tele ambícióval és tervekkel az ipar jövője iránt és ma már mindennek vége? Tudtuk róla, hogy súlyos beteg, azt is tudtuk, hogy ő, aki mindenkinek a bajával törődött, saját egészségét nem kímélte, hanem fáradhatatlanul harcolt a közért akkor is, amikor aggódó barátai pihenésre kérték. Az ő munkája nemes egyénisége, sok évtizedes tevékenysége annyira belevésődött a fodrásziparosság szívébe, hogy nem tudtuk elhinni a mindennél erősebb halál hatalmát, amely őt onnan kiszakította.

A kérlelhetetlen valóság azonban mindent bebizonyított ott az óbudai temető halottasházában, amikor barátai és tisztelői hatalmas serege állta körül a ravatalt. Amikor a meghatott szónokok utolsó Istenhozzáját félbeszakították a lehullott fagyos göröngyök, el kellett hinnünk, hogy Müller Károly porhüvelyé nincs többé. De azt is éreztük valamennyien, hogy az ő szelleme, az ő lángoló lelke ittmarad mindörökre közöttünk és fáklyaként jelzi az irányt, amelyen haladnia kell a fodrásziparosságnak a ködös jövőbe.

*

Müller Károly 1873-ban született a torontálmegyei Ferencshalmoson. Korán önállósította magát, 1897-ben nyitott üzletet Budapesten a Lipótkörúton. A világháború alatt frontszolgálatot teljesített, de ha szabadságra haza jöhetett, ezt az időt is közéleti tevékenységre fordította. A háború utáni években egy ideig a Csáky-utcában volt üzlete, majd azután jelenlegi üzletét nyitotta meg a Teréz-körúton.

Egészen korán kapcsolódott bele az ipartestületi közéleti életbe is. Jost Péter elnöksége alatt az ipartestületnek előjárósági tagja, majd alelnöke volt; 1908-tól 1922-ig némi megszakítással elnöke volt az ipartestületnek. 1932-től 1934-ig szintén elnök volt. 1935-ben lett a BÉKE Temetkezési és Segélyegylet elnöke és e tisztségben dolgozott haláláig. Hervadhatatlan érdemei elismerésül az ipartestület az elmúlt évben a nagy arany érdemkereszttel tüntette ki. Régóta betegeskedett, amit hősies nyugalommal viselt és elnöki teendőit rendszeresen ellátta. Január hó 13-án hajnalban, sokat szenvedett nemes szíve megszűnt dobogni. Temetése január 15-én volt az óbudai temető halottasházából, amelyen igen sokan vettek részt kartársai, barátai és tisztelői táborából. A koszorúkkal borított ravatalnál Hermann János mondott búcsúztatót a BÉKE Temetkezési és Segélyegylet nevében. Eckert Bálint az ipartestület képviselőjében szólt. Metzler Béla a Mesterszövetség nevében beszélt. A sírnál az V. kerületi kartársak gyászát tolmácsolta Szuchentrong József. A megboldogult hátramaradottjai iránt az egész magyar fodrásztársadalom a legmélyebb részvétellel fordul.

A borralaló mint kenyérrevaló

Irta: Hufnágel József

A történészek biztosan tudják, hogy mikortól és honnan ered az a szokás, hogy egy bizonyos előzékenységgű, vagy készséggű munka jó befejezését a megrendelő a megelégedés és a viszontkészség jeléül borralaló címen megjutalmazza. De voltak és talán még akadnak ma is többek között diplomás foglalkozásúak is, akiknek munkájukért járó ellenszolgáltatást a megrendelő anyagi vi-

szonyaihoz mértén tetszés szerint állapítja meg. Ilymódon, főleg a személyes és bizalmasabb természetű munkát szokták honorálni, többnyire nem is pénzzel, hanem természetben. Vidéken többek között az eke, vagy új kocsi elkészítésekor a bognár és kovácsmestereket és legényeket is megjutalmazták vasárnap egy-két pohár borral a kocsmában, vagy a présházban, és ezt ők a jól befejezett munkájuk legnagyobb elismerésének tekintik. Tehát a nagy vitát provokáló lealázó borraivalókérdést különböző szemszögből lehet bírálni és megvilágítani. Kétségtelenül fennáll egy bizonyos önérvényesítés a vendéglátóipar munkavállalói részéről, hogy a vendég tetszése szerint adja a ma már nem borraivalót, hanem kenyérrevaló összeget. De ezt leginkább csak akkor tartják lealázónak, ha ez az összeg túl kicsi, mert köztudomású, hogy igen sok idegenforgalmú város éttermének, kávéházának főpincérei és szálloda portásai olyan összegű borraivalót kerestek, hogy társas viszonyba léphettek munkaadójukkal. Itt természetes volt a kiszolgáló személyzet és a pincérek panasza, és a mostani helyzettel joggal elégedettebbek, mert a százalék mellett a vendégek ötven százalékától borraivalót is kapnak.

A fodrászipar teljesen eltérő jelenség a többi rokon című, vagyis vendéglátó iparoktól, még abban is, míg azoknál a munkavállalók nagy többsége kérte a borraivaló eltörlését, ugyanakkor nálunk a munkaadók foglalkoznak vele és vitáznak felette. Pedig ha egy kicsit boncolgatjuk a kérdést, nekünk fodrászoknak elsősorban a vendéglátóipar cím ellen kellett volna tiltakozni, mert mi a vendéglátás? Vendégül látom rokonomat, barátomat, aki távozáskor borraivalót ad a háztartási alkalmazottnak. (Vajjon ezek mikor fognak ez ellen tiltakozni?) Szállodának, kávéháznak, étteremnek is lehetnek vendégei, mert ezek ellátásáról gondoskodnak, de nekünk tiltakozni kellene a megjelölés ellen, meg az ellen is, hogy nem vagyunk produktív ipar. Mi hajjal produktív munkát végzünk. Fényképezés előtt minden nő, vagy férfi elsősorban frizurát csináltat a fodrásznál. Az egész világot gyönyörködtető mozisínésznők és színészek csak a fejlett fodrásztechnika által készült frizurákban tudják tökéletesen szerepüket alakítani. Már pedig a paróka és sok más hajmunka, amit megörökít a fénykép, a mozi, mind maradandó, vagyis produktív munka. Tehát a fodrászipart a termelő iparok sorába kell számítani és ezen az alapon sem borraivaló, sem százalék nem járna a munkavállalóknak, hanem fix fizetés. De mivel alkalmazkodni kell az eddigi szokásokhoz és nemzetközi viszonyokhoz is, tehát keresni kell a legjobb megoldást, hogy sem a becsületnek, sem a zsebünknek ne ártsunk. Egyesek úgy gondolják, hogy a mostani helyzet a legalkalmasabb erre. Mások későbbre egy kiegyensúlyozott időre halasztanák a borraivaló eltörlését. Szerintem csak az a fontos, hogy a szakmának felelős és lelkiismeretes rétege úgy foglalkozzék a kérdéssel és úgy dolgozza ki, hogy ne essünk egy bizonytalan megpróbáltatásba. Mert ezt a kérdést nem lehet hangulat alapján taggyűlésen, vagy közgyűlésen megvitatni. Oda már az iparunk általános érdekeinek megfelelő különböző bizottságok által megtárgyalt és elfogadott javaslattal kell jönni. De mielőtt bárki belekezdene, mérlegelje és tanulmányozza otthon a saját üzletében a megváltoztatandó helyzetet, mert azt egyhangúan elfogadhatjuk, hogy a szakmánkban fennálló borraivalórendszer eltörlésének lehetnek előnyei, de vannak súlyos hátrányai is. Ha foglalkozunk a kérdéssel,

tudnunk kell, hogy a borraivaló eltörlése után sem lehet törvénnyel büntetni azokat, akik tovább is elfogadják a borraivalót. Tudnunk kell, hogy a tanoncnak is fix fizetést kell adni és tudnunk kell, hogy egy személlyel többet kell alkalmazni, aki a százalék rendszerű kasszát lebonyolítja. De tudnunk kell azt is, hogy nyílt titok lesz az üzletünk forgalma és számolnunk kell azzal az emberi tulajdonsággal, hogy önként könnyebben adnak a vendégek 50 fillér borraivalót, mint 20 fillért áremelés formájában, vagyis az egyenes áremeléssel általánosságban számolni lehet egy bizonyos forgalom megtorpanásra, ami csak a közepes, vagy kisebb üzleteket érintheti súlyosabban, mert a tágas nagy üzletek, ahol a főnök keveset, vagy egyáltalán nem dolgozik, és ahol eddig is külön kasszakezelő volt, ahol a sok segéd százalékalapon üzletrészesnek érzi magát, ott feltétlen gondtalanabb előnyt jelent a százalék bevezetése a munkaadónak. De ezt az 5 százalékot kitevő úgynevezett nagy üzletet nem lehet a 95 százalék kis, vagy közép üzlet érdekei ellen támogatni.

Felvetődött a kérdés, hogy milyen formában és összegben történne a borraivaló megváltás. Ez csakis a meglévő fizetés fenntartásával és ehhez a fizetés $\frac{2}{3}$ részének megfelelően kell a százalék-arányt megállapítani, vagyis hozzávetőleg heti 30 pengő után 20 pengő körüli összegnek kell kijönni borraivaló megváltás fejében. Ezt természetesen a vendégnek számítjuk fel és ha a kiszolgálási összeg után 15 vagy 20 százalék összeget állapítunk meg, ez nem más, mint meghatározása annak, hogy a vendég mennyit köteles borraivalómegváltás címén fizetni. Ezt a százalékot a munkaadó is felszámíthatja magának az ő általa végzett munkáért, mert ha nem, akkor ezzel az összeggel olcsóbb, tehát konkurrensa a többieknek. Egy kicsit komplikáltabb lenne ott a helyzet, ahol összedolgoznak, vagyis többen, illetve munkaadó családtag tanonc is dolgozik egy fejen. Urifodrász üzletben, szappanozást, arclemosást fésülést más végzi sokszor és más a borotválást. Nőifodrász üzletben fejmosás, hajcsavarás, víz hullám, kifésülés stb. munkák többek között oszlanak meg. Ez mind megnehezíti a százalékelosztást. Tévedés volna azt hinni, hogy a százalékrendszerrel megszűnnének az olcsó üzletek. A különbség csak az lenne, hogy rossz üzleti forgalom esetén a segéd is beleszól, illetve forgalomnövelés reményében árszállításra serkenti a munkaadóját, vagyis a segédekénél is fennállana a konkurrensia. A legnagyobb hátrány pedig az, hogy az összetömörült munkába, vagyis úgynevezett rumliba, a segédnek meg kell egy pillanatra állni, gondolkodni, melyik vendégnél milyen munka után állítson ki blokkot, ez pedig idővesztés akkor, amikor tudjuk, hogy ilyenkor minden másodpercet is ki kell használni. A százalék bevezetésnek volnának természetesen kirívó előnyei is. Ezek pl. abból állnának, hogy a vendég nem azért kívánná a munkaadók munkáját, mert az olcsóbb, továbbá az apróbb fazonvágás stb. munkák nem lennének elhallgatva, az árukínálat fokozódna és a vendégekkel egy bizonyos általános egységesebb udvariasság állna fenn. Mindezt felesleges a külföldön járt kartársaim előtt részletezni, mert gyakorlati példaként láthatták, hogy ott ma is sok vendég ad a százalékon kívül borraivalót is, pedig igen szép keresetük van az árueledés százalékából is, ami nálunk, sajnos, nincs. Külföldi tapasztalataim ellenére is lehet, hogy az ilyen megvilágítású helyzetképet egyesek maradi gondolkodásnak tartják, de aki véle-

Modern

farsangi

divathkreációk

ményt mond, az ellenvéleményt is köteles meghallgatni, mert tévedés volna azt hinni, hogy hatóságaink a szakma töredékének kívánságát a közérdek és a mostani helyzet tanulmányozása nélkül rögtön teljesítik csak azért, mert mi a rossz gazdasági helyzetünket egy olyan kopírozott eszmével akarjuk megváltoztatni, illetve megjavítani, ami a fodrász szakmában külföldön sem vált be teljesen, és nálunk sem jelentene egyik félnek sem különösebb gazdasági előnyt.

A magam részéről ebben a kérdésben ezzel minden taggyűlési vitát befejeztem és kartársaim többségére bízom a borraivaló rendszer eltörlésének időszerűségét, vagy a további fenntartásának helyeslését.

A legkiválóbb német és jugoszláv versenyzők biztos résztvevői a nemzetközi versenynek

Óriási érdeklődés előzi meg nemcsak az egész országban, hanem Európa minden jelentősebb államában az Ipartestület, Szövetség, Mesteregyesülés, Hölgyfodrászsegédek Egyesülete rendezésében január 26-án és 27-én, a pesti Vigadó összes termeiben lebonyolításra kerülő nemzetközi fésülőversenyt és árukiállítást. Jellemző a rendkívüli érdeklődésre, hogy a mai megnevezített utazási viszonyok közepette is, több államból jelentették be érkezésüket, közöttük az elmúlt évben igen nagy sikert aratott kiváló német versenyző gárda és a jugoszlávok elsőrendű nagylétszámú csapata is. Az elmúlt év tanulmányai rámutattak a nemzetközi versenyek iparfejlesztési szempontból való nagy jelentőségére. Nemcsak a divat irányítása terén jelenti a nemzetközi verseny a legtökéletesebb útmutatót, hanem a munkakidolgozás, a technikai keresztülvitel szempontjából is igen nagy tanulság Európa legkiválóbb fodrászainak munkáját végignézni. A verseny rendezőségének igaz örömeire szolgál, hogy a mai rendkívüli időkben is sikerül ilyen klasszikus versenyt produkálni, ahol Európa elit versenyzői csaknem teljes számban vesznek részt... Joggal mondhatjuk, hogy a januári nemzetközi verseny nemcsak a magyar, hanem Európa fodrásziparossága szempontjából is a legkiemelkedőbb esemény, minthogy a szokásos nagy versenyek ezidén a legtöbb országban elmaradnak.

Az egész országban nagy készülődés folyik a versenyre. Egyre-másra érkeznek a levelek, amelyekben vidéki kartársak érkezésüket jelentik. Igen sok résztvevője lesz a nemzetközi versenyekkel párhuzamosan megtartandó országos versenynek is, mert itten azok a kiváló fodrászok is a siker reményével vehetik fel a küzdelmet, akik nemzetközi verseny gyakorlattal még nem rendelkeznek. Reméljük, hogy népes mezőnyök és kiváló munkák, úgy mint az elmúlt évben, most is bizonyítani fogják a vidéki fodrászkultúra magas színvonalát és azt, hogy a magyar fodrászművészet utánpótlása is egészen kiváló.

A nagysikerű versenyre a közélet számos kiválósága jelentette be megjelenését, ami igen nagy megbecsülése a magyar fodrásziparosságnak és egyben alkalom arra, hogy a magyar iparosság legfőbb irányítói előtt tehesünk biztosságot arról, hogy a magyar fodrászkultúra európai viszonylatban is a legelső vonalon áll.

A kétnapos versenyt mindkét nap reggelig tartó tánc követi. A hagyományos fodrászbál régi vídám, gondtalan hangulata tér vissza 2 napra a Vigadó öreg falai közé. Az első bálozó fodrászifjúság mellett ott fogjuk látni azokat az arcokat is, amelyek évek óta elmaradhatatlan kísérői a fodrászbálnak. Kissé talán öregebbek lesznek ezek az arcok, de a régi kedély és vídamság mosolyát egészen bizonyosan meg fogjuk találni most is. És a mai világban ez is valami.

Taggyűlésünk

December hó 19-én tartott taggyűlést az ipartestület, hogy a közület foglaljon állást néhány jelentős ipari kérdésben. Eckert Bálint elnök megnyitó beszédében rámutatott arra, hogy az iparosnyugdij és a borraivaló-kérdés higgadt megtárgyalása teszi csak lehetővé a tárgyilagos megvilágítást.

Dr. Horváth Lajos ismertette az ipartestület álláspontját az iparosnyugdij kérdésében, amit lapunk más helyén közlünk. A taggyűlés a javaslatot hozzászólás nélkül egyhangúlag elfogadta.

Jónutz József a borraivaló eltörlése érdekében szállott síkra. Rámutatott arra, hogy ma már a pincéreknél sincsen borraivaló, csak a fodrászok azok, ahol ez az öntudatos iparost megalázó szokás dívik. De a munkaadó hátrányára is van a borraivaló, mert a vendég szívesebben ad a segédnek több borraivalót, minthogy a munkaadónak a kisebb munkákat megfizesse. Amíg borraivaló van, addig a segédek nem fogják egyformán kezelni a vendégeket, ami pedig az iparnak igen nagy hátránya. Javasolja, hogy utasítsa a taggyűlés az ipartestület elöljáróságát egy javaslat kidolgozására és a javaslat felett döntsön a legközelebbi közgyűlés.

A felszólaló Hufnágel József véleményét lapunk más helyén közöljük. A felszólalásokat igen érdekes vita követte, melyen felszóltak: Friedrich Ferenc, Bandel Fülöp, Marsi Pál, Nyíró József, Lusztig Antal, Róth S. Gyula, Szuchentrong József, Síkos Antal, Ligetfalvi Antal, Kohán László, Grauman Mihály. A felszólalók valamennyien elvi szempontból helyesnek látták a borraivaló eltörlését, ellenben többen a jelenlegi időket nem tartották alkalmasnak a borraivaló eltörlésének keresztülvételére, többen pedig egyáltalán nem láttak lehetőséget a borraivaló eltörlésére, hanem azt a felfogást fejtették ki, hogy a következmény igen hátrányos lenne a fodrásziparra, minthogy a felemelt fizetés és felemelt kiszolgálási árak mellett a legtöbb vendég mégis adna borraivalót, ami kaotikus helyzetet teremtene és csak azok járnának jól, akik semmiféle rendelkezéshez nem hajlandók alkalmazkodni.

Szavazás után elnök megállapította, hogy a nagy többség Jónutz József javaslatát fogadta el és e szerint a taggyűlés utasította az elöljáróságot, hogy a borraivaló eltörlése érdekében javaslatot terjesszen a legközelebbi közgyűlés elé.

Elnök beszámolt arról, hogy az ipari áram korlátozásának veszélye egyelőre elhárult a fodrásziparosságról és hogy az elnökség a jövőben is örködni fog afelett, hogy a fodrásziparosság érdekei sérelmet ne szenvedjenek. Az indítványok elhangzása után, elnök az ülést be-rekesztette.

A fodrászsegédek kereseti adóalapjának új megállapítása

Budapest székesfőváros polgármestere 1941 évre a fodrászsegédek kereseti adóalapját a következőképpen állapította meg, a 70.883—1040. V. ü. o. sz. határozattal Budapest területére.

Azok a segédek, akiknek heti fizetése a 20 pengőt nem haladja meg, kereseti adóalapja 25.— pengő.

Azoknak a segédeknek, akiknek heti fizetése a 20.— pengőt meghaladja, kereseti adóalapja a fizetés és a fizetés 35%-ának összege. Pl. Ha a heti fizetés 30.— pengő, úgy a kereseti adóalapot megkapjuk, ha a 30.— pengőhöz annak 35%-át, tehát 10.50 pengőt hozzáadunk. A kereseti adóalap tehát ennél a példánál 40 P 50 f.

A kereseti adóalap szempontjából nem bír jelentőséggel, hogy a segéd férfifodrászatban, vagy pedig nőifodrászatban dolgozik, mert minden fodrászsegéd kereseti adóalapja a fentiek alapján állapítandó meg.

A polgármester határozata alapján felhívjuk tagjainkat, hogy alkalmazottaik nevét és fizetését 1941 évi február hó 15-ig az illetékes adókerületi adószámviteli (forgalmi és kereseti adó) osztálynál jelentsék be, mert amennyiben ezen bejelentési kötelezettségünknek nem teszünk eleget, az alkalmazottak kereseti adóját két példányban szerkesztett illetményjegyzékkel kell beszolgáltatniok.

Ujabb rendelkezés a kézművesiparosok adózásáról

Az 1940. évi XXII. törvénycikk, valamint egyes rendelkezéseinek végrehajtása tárgyában kiadott 160.000—1940. P. M. sz. rendelet számos új intézkedést tartalmaz a kézművesiparosok adóztatása tekintetében.

(1) Azok az önálló kézműiparosok, akik legfeljebb egy segédet és egy tanoncot, vagy segéd nélkül legfeljebb két tanoncot tartanak, általános kereseti adó fejében fizetnek:

1. kisközségekben évi 12 pengőt és ezenfelül a segéd után évi 8 pengőt, minden tanonc után évi 4 pengőt;

2. nagyközségekben évi 16 pengőt és ezenfelül a segéd után évi 8 pengőt, minden tanonc után évi 4 pengőt;

3. az 50.000-nél kevesebb lakosú városokban évi 20 pengőt és ezenfelül a segéd után évi 8 pengőt, minden tanonc után évi 4 pengőt, az évi üzletbér minden 100 pengője után 1 pengő 50 fillért és az évi lakásbér minden 100 pengője után 1 pengőt;

4. a legalább 50.000 lakosú városokban évi 22 pengőt és ezenfelül a segédek után évi 10 pengőt, minden tanonc után évi 5 pengőt, az évi üzletbér minden 100 pengője után 2 pengőt és az évi lakásbér minden 100 pengője után 1 pengő 50 fillért;

5. Budapest székesfővárosban és a legalább 100.000 lakosú városokban évi 24 pengőt és ezenfelül a segéd után évi 12 pengőt, minden tanonc után évi 6 pengőt, az évi üzletbér minden 100 pengője után 3 pengőt és az évi lakásbér minden 100 pengője után 2 pengőt. (T. 21. §-ának (1) bekezdése.)

Ki tekinthető önálló kézműiparosnak?

A törvény megállapítása szerint önálló kézműiparosnak az olyan, iparigazolvánnyal rendelkező iparost kell tekinteni, aki a saját neve vagy cége alatt, műhelyében, segédeszközökkel és túlnyomórészt kézimunkával

megrendelésre ipari cikkeket állít elő. Az a körülmény, hogy az ilyen iparos kisebb mennyiségben készáruat is tart raktáron, a jelen szakasz szerinti adóztatásra vonatkozó igényt nem szünteti meg abban az esetben, ha hitelt érdemlően bizonyítja, hogy a készáru előállítását saját műhelyében és csak a műhelyben alkalmazott segéd, vagy tanonc munkájának igénybevételével történt.

A segéd és a tanonc minősítése.

Segéd és tanonc alatt azokat a segédeket kell érteni, akiket az általános ipartörvény szerint is segédnek, vagy tanoncnak kell tekinteni. Ha a minősítés tekintetében vita keletkezik, az adózó köteles az illetékes iparhatóság bizonyítványával igazolni, hogy az alkalmazottat segédnek vagy tanoncnak kell tekinteni. Az a körülmény, hogy az alkalmazott az iparossal rokonsági viszonyban van, az iparos jogi helyzetén semmit sem változtat, vagyis az ilyen alkalmazottat mind az igényelbírálásánál, mind az adó összegének megállapításánál úgy kell számításba venni, mintha a munkaadóval rokonságban nem állana.

Ha valamely tanonc évközben válik segéddé, vagy ha az iparos évközben segéd helyett tanoncot vagy tanonc helyett segédet fogad fel, az adó összegét módosítani nem szabad abban az esetben, ha az általános feltételek a változás ellenére is fennállanak.

Miképpen kell kiszámítani a műhelybért?

Az adó összegének kiszámítása szempontjából az üzletbért csak abban az esetben lehet számításba venni, ha az üzlet- (műhely-) helyiséget a lakástól különállóan bérelnek és a közfelfogás is üzlethelyiségnek (műhelynek) tekinti. Ilyennek kell tehát venni általában az olyan nyílt helyiséget, amelynek a vevőközönség számára bárhonnán bejárata van. Ha azonban az önálló kézműiparosnak műhelye olyan helyiségben van, amelyet a közfelfogás lakásnak tekint (pl. utcai vagy udvari külön bejárata nincs, beosztásánál és felszerelésénél fogva lakásra is alkalmas), vagy ha az iparos műhelye a lakásban van, az üzlet (műhely) bére után is a lakásra megállapított tételeket kell számításba venni.

Ha az adózónak önálló lakása nincsen, hanem műhelyében lakik, az ilyen helyiséget a fentiek alkalmazása során lakásnak kell tekinteni.

Nem vonatkozik a törvény e rendelkezése olyan esetekre, amidőn a műhely és lakás egymással összefüggő ugyan, azonban a helyiségek külső jellegüknél fogva egymástól megkülönböztethetők és a lakás is, a műhely is külön helyiségben van; ilyen eset pl. az, amidőn az iparos ugyanabban az épületben bérel üzlet (műhely) helyiséget és lakást is, az üzletnek a vevőközönség részére külön bejárata van és a lakással csak annyiban függ össze, hogy a lakás az üzlet (műhely) helyiségből nyílik. Ha ilyen esetekben a bérszerződésben nincs megállapítva, hogy a fizetett bérből mily összeg esik az üzlet (műhely) helyiségre és mily összeg a lakásra, valamint abban az esetben is, ha az iparos lakásával összefüggő üzlet (műhely) helyisége a saját házában van, becsléssel kell megállapítani, hogy a fizetett bérből vagy hasznértékből mennyi esik az üzlet (műhely) és mennyi a lakás bérletére, illetőleg hasznértékére.

Annak a körülménynek az elbírálásánál, hogy az önálló kézműiparos az általános kereseti adót a jelen §-ban megállapított állandó adótételek szerint, avagy a valóságos jövedelem alapján az általános szabályok szerint köteles-e fizetni, nem az év egy bizonyos részében vagy hónapjában, hanem az év túlnyomó részében foglalkoztatott segédek és tanoncok száma az irányadó.

Az ipartestületek adatszolgáltatása.

Az ipartestületekre bízva a végrehajtási utasítás azt, hogy ettől az adóztatási módtól egyetlen arra jogosult iparos se essék el és ezért az ipartestületnek kell adatot szolgáltatni arra nézve, hogy a testület tagjai hány segédet és hány tanoncot foglalkoztatnak. Ezekről az ipartestület, a megfelelő számítások megejtése alapján jegyzéket köteles készíteni és az illetékes adóhatósághoz eljuttatni.

A jegyzékbe, amelynek mintáját a Budapesti Közlöny január 4-iki száma tartalmazza, minden egyes iparosra nézve a következő adatokat kell felvenni:

a) az iparos nevét, foglalkozását, műhelyének és lakásának helyét;

b) az ipartestület megállapítását, hogy az iparost segéddel vagy segéd nélkül dolgozó iparosnak kell-e tekinteni és hogy az iparos az év túlnyomó részében hány tanoncot foglalkoztatott;

c) hónapok szerint elkülönítve az iparos egy-egy héten hány tanoncot és hány segédet alkalmazott;

d) annak megokolását, hogy az év kisebb részében miért kellett egynél több segédet, vagy kettőnél több tanoncot alkalmaznia.

A szakmai vagy ilyenek hiányában az általános ipartestület vezetősége a közölt adatok helyességéért, az általános szabályok szerint felelős és azok ellenőrzése céljából nyilvántartásait is köteles felmutatni.

A szakma tagjai készítsék elő az előző bekezdésben feltüntetett adatokra vonatkozó válaszokat, mert az ipartestület a vonatkozó kérdőívet napokon belül megküldni és a tagok azt a törvényes rendelkezések értelmében és saját érdekükben is a megjelölendő háromnapos határidőn belül kötelesek lesznek visszaküldeni.

Katonai szolgálatra bevonultak kereseti adója

A kereseti-, jövedelem- és vagyonadóról szóló törvényes rendelkezések módot nyújtanak arra, hogy mindazok az adózók, akiknek kereseti-, vagyon- és jövedelemadója a tényleges viszonyokhoz képest túl magas, azt minden év január hó végéig felmondhassák.

A felmondási kérelmet 1941. évi január hó végéig kell az adóhivatalnál benyújtani. A kérelemben megjelölendő az az ok, amiért a folyamodó az előző évre kivetett adónak a folyó évre változatlanul fenntartását elviselhetetlennek tartja.

Azok az iparosok, akik az elmúlt év folyamán katonai szolgálatot teljesítettek s emiatt iparukat nem gyakorolták, kereseti adójukat felmondhatják és kérhetik a szüneteltetés idejének figyelembevételével adójuknak leszállítást.

Az adó felmondása bélyegmentes. A vallomási íven fel kell tüntetni a nyersbevételt terhelő minden kiadást (nyersanyag, üzletbér, alkalmazottak fizetése, fél OTI járulék, fűtés, világítás, üzleti veszteségek, forgalmi adó, kereskedelmi és iparkamarai illeték, ipartestületi tagdíj, stb.)

A nyersbevételből a kiadási tételek levonása után fennmaradó tiszta jövedelem képezi a keresetiadó alapot, annak 5—10%-a a kereseti adó. Az államkincstár a kereseti adóalap után 1%-os pótlékot vet ki.

Azok az iparosok, akik egyedül, vagy egy segéddel

A nemzetközi verseny

a fodrászok találkozója

és egy tanonccal, vagy segéd nélkül két tanonccal dolgoznak, nem tartoznak vallomást beadni. Ezeknek az iparosoknak az adóját az 1940. évi XXII. tc. 25. §-ában foglaltaknak megfelelően fix összegben állapítják meg.

Azok az adózók, akik rendes üzleti könyvet vezetnek és felmondó kérvényükhöz hiteles nyereség-vesztésszámlát akarnak csatolni, az adóbevallás beadására február hó végéig halasztást kérhetnek, ezt a kérelmet azonban az illetékes adóhivatalhoz még január hó folyamán be kell nyújtani. Ugy erre a kérvényre, mint az adófelszólamlást tartalmazó kérelemre 2.— pengős okmánybélyeg ragasztandó.

Az adófelmondásra irányuló kérelem február hó végéig külön indokolás nélkül visszavonható.

Megjegyezzük, hogy csak oly iparosok mondják fel a kereseti-, jövedelem- és vagyonadójukat, akiknek a bevétele az elmúlt esztendőben lényegesen, szembeötlően csökkent.

HIREK — EGYESÜLETI KÖZLEMÉNYEK

Az I—XII. kerületi alosztályok 1941. jan. hó 7-én tartottak ülést, amelyen az új vezetőséget választották meg. Az ülésen megjelentek: Grosch Miklós orsz. szöv. elnöke, az V. ker. aloszt. elnöke, Szuhentrong József és Mohr Kálmán a XI. ker. elnöke mint vendégek. Az I. és XII. kerületi szaktársak nagyszámban vettek részt az ülésen, amelyből következtetni lehetett, hogy ők is szükségesnek látják a szaktársak tömörülését, mert eredményesen dolgozni és a munkát elvégezni csak akkor lehet, ha a fodrász társadalom minden tényezője hozzásegít. Deffert Gáspár az alosztály körelnöke felolvassa a kandidáló bizottság jelöltjeit. Cserna István elnök idősebb korára való tekintettel a fiatalabb generációnak kívánja átadni a vezetést. És a tisztségéről lemond s egyben ajánlta Kochán László elnökké való választását, akit egyhangúlag meg is választottak az I. és XII. ker. aloszt. elnökének. Kochán László mind az ő, mind az alosztály nevében sajnálatát fejezte ki a lemondásért, valamint Cserna István hosszú éveken át végzett munkájáért egyhangú jegyzőkönyvi köszönetet mondtak. Majd Kochán László köszönte meg a bizalmat és ígéretet tett, hogy ő is megtesz mindent, amit a szaktársak és a szakma érdekében megtehet. Utána Grosch Miklós ismertette a szöv. céljait, ami mindenkor a szaktársak érdekeit kívánja szolgálni. Majd Szuhentrag József és Mohr Kálmán szólaltak fel, akik a fodrásztársadalom időszerű problémáiról beszéltek. Ezzel az ülés véget ért. Az I. és XII. ker. vezetősége a következő: elnök Kochán László alelnök, Vidra Mihály jegyző, Kovács László Ferenc gazda, Knappig Lajos alosztály szövetségi tagdíj beszédője Mihálszki Imre. Új helyiségünk XII. ker. Böszörményi-út 1. Markos vendéglő. Összejövetel minden hó első keddjén. Asztaltársasági befizetés minden kedden 8—9 óra között.

Vezetőség.

A „Vaddisznó-asztaltársaság”, melynek tagjai minden vasárnap délelőtt összejövetelt tartanak 10 és 12 óra között IV., Eskü-úton levő Mátyás-pince vendéglőben. Összejövetelüknek főcélja, hogy adományokkal, amelyet egy erre előre elkészített perselyben gyűjtenek össze és ebből a pénzből a reászorult kartársaikat az év végén karácsonyi segélyben részesítsék. Az asztaltársaságnak mindenki tagja, aki a fent jelzett idő alatt megjelenik és hozzájárul a segélyalap szaporításához. 1940-évből 105.— pengő gyűlt össze, amely összeget az utolsó összejövetelen megjelent tagok egyhangú hozzájárulásával Bernhardt József főtag juttatta el a követ-

kező címekre: Mentők 15.—, Ipartestület karácsonyi segélyre 15.—, Hajdu Józsefné 15.—, Hermann János 10.—, Kalinin Miklósné 10.—, özv. Cirok Lajosné 10.—, Tass Zsigmond 10.—, Schöler Izidorné 10.—, Scönhern Miklós 10.—, összesen 105.— pengőt. Mindazon tagoknak, akik ezen alap adományaihoz hozzájárultak, kérjük tudomásul venni az elszámolást és egyúttal ismételtén meghívjuk őket, hogy az 1941-évből is sikerüljön a reászoruló kartársaink karácsonyát szebbé és boldogabbá tenni.

Kartársi tisztelettel
a „Vaddisznó”-asztaltársaság

APRÓHIRDETÉSEK

A legkisebb apróhirdetés ára 10 szóig 1 pengő, az első szó kétszeresen számít.

Ha a hirdetés szövege több mint 10 szó, akkor minden további szó 10 fillér; kivételt képeznek az állást, vagy alkalmazottat keresők hirdetései, akik a további szavakért csak 5 fillért fizetnek. A hirdetés díja vidékről csak 10 filléres postabélyegben küldendő be. Aki

postautalványon küldi be a pénzt, az 10 fillérrel többet küldjön, mert 10 fillért a kézbesítésért kell fizetnünk.

Aki a pénzt, vagy bélyeget nem küldi be előre, annak hirdetését nem közölhetjük, úgyszintén azok hirdetését sem közöljük, akik kevesebb összeget küldenek be.

Jeligés leveleket a kiadóhivatal nem fogad el.

ALLÁST KAP

Fiatal fodrásznő, ki a szakma minden ágában perfekt, jó üzletben február 1-ére állást kaphat. Mészáros István fodrász, Ipolyság.

Tanulóleány felvétetik és ha ügyes, jó indulatú, később teljes el látást is nyújtok. Uitz, Bpest, Hunyadi János-út 15.

Egy elsőrendű fiatal manikürnőt azonnali belépésre felveszek. Erzsébet-körút 50. Fodrász.

Jómegjelenésű, fiatal fodrásznő elsőrendű víz hullámozó, manikür, felvétetik. II., Fő-utca 37/c. „Judith” hölgyfodrász.

Január 27-iki belépésre keresek egy elsőrendű úri-női segédet, heti 25 pengő. Nagy M. Ferenc, Budafoki-út 51.

ALLÁST KERES

Urifodrász, perfektül dauerol, vízondolál, jobb üzletbe állást változtatna. Orbán László, IX., Ecséri-út 4/c. 5. ép. 13. a.

Hároméves gyakorlattal elhelyezkedne úri-női fodrászsegéd. Rosenberg László, Budapest, VII., Hernád-utca 14. III. 33.

Perfekt nőifodrász jobb üzletbe állást keres, esetleg az úriban is segít. 1-ére. Friedmann József, VIII., Losonczy-utca 17. fszt 3.

Fiatal, intelligens, perfekt úrifodrász elhelyezkedne, ahol a női fodrászatot is gyakorolhatná. Krancz Sándor, VII., Dembinszky-utca 9.

Úri és perfekt nőifodrászsegéd állást keres. Cím: K. S. VI., Munkácsy Mihály-utca 29. fszt 9/b.

Elsőrendű székely úrifodrász, kinek Bukarestben üzlete volt, de távoznia kellett, komoly üzletben azonnali, fix fizetéses állást keres. Mátis Béla, Gyergyószentmiklós, Rákóczi-út 15.

Manikür, fiatal, állást változtatna. Zsigmondné, Almássy-utca 4. I. 8.

Hölgyfodrász segédnő elhelyezkedne, vidékre is. Vas-, vízondolálást, manikürt és dauerolást végzek. Dobsa Éva, Ipolyság-Ujváros.

Úri vas, víz, daueroló csak állandóra elhelyezkedne. Ludwig, XIV., Laky Adolf-utca 30.

Hároméves gyakorlattal úri fodrász elhelyezkedne vidékre is. Cím: Lencz J. Nagytemplom-utca 21. fszt 7.

Perfekt nőifodrász, kimondottan jobb üzletben elhelyezkedne. XIV., Szentmihályi-út 20. V. György.

Fiatal úrifodrász, vas-, vízondoláló, vidékre ajánlkozik. IX., Lónyai-utca 15. Üveges.

Manikürös nő állandót, vagy kiegészítést keres. XIV., Gizella-út 12. f. 1.

Fiatal, jómegjelenésű úrifodrászsegéd állást keres jobb üzletben. Cím: Rigó András, Budapest, X., Juhász-utca 28.

ADÁS — VÉTEL

Nőifodrászüzlet eladó Továbbit: IV., Gerlóczy-utca 11. Hölgyfodrász.

Eladók: motoros bura, tükrök, fejmosótál, kézi szárítók, üvegtábla és egyéb fodrászati felszerelések. Práter-utca 28. I. Harmati.

Üzletet keresek átvételre, értesítést levélben. Cím: Farkas Zoltán, VIII., Népszínház-utca 11.

Helyszűke miatt eladó jókarban lévő előfűtéses dauergép és 3 szárító bura motorral. VII., Izabella-utca 11.

16 fűtőtestes „Omega Páris” tartósondolólógép, komplet, eladó. — Ugyanott egy 220 w Cemi kéziszáritó. László, Királyi Pál-utca 10.

Eladó Újpest legforgalmasabb modern úri-női üzlet. Kicsi házbér. István-út 14.

Nagykátán jóforgalmú úri fodrászüzlet teljesen új, kétszemélyes női berendezéssel együtt 2500-ért sürgősen eladó. Tóth Sándor fodrász, Nagykatá, Piactér.

Egy motoros bura és egy fön szárító olesón eladó. Baross-utca 113.

Tornado eladó. Hunyadi János-út 15. zárás után ugyanott a lakásban.

Eladó: egy jól bevezetett úri-női fodrászüzlet. Fodrász házaspárnak biztos megélhetés. Érdeklődni lehet: V., Tátra-utca 5/d. Fodrászüzlet.

Eladó keveset használt előfűtéses tartósondolólógép és modern hajszárító bura. Puljer fodrász, Rákóczi-út 50.

220 woltos, 16 fűtőtestes Keményféle dauergép eladó. Fleiner, XIV., Telepes-utca 1/a. Telefon: 229—651.

Jóforgalmú úri-női fodrászüzlet sürgősen eladó. Csak komoly vevővel tárgyalok. VIII., Mária Terézia-tér 5.

Budán jómenetelű úri és női fodrászüzlet Erdélybe utazás miatt sürgősen eladó. Szönyeg-utca 3. II. 12.

2 darab esőves széjjelnyitható bura, 6 esőves központi szárító, eladó. Stangl, V., Falk Miksa-utca 18—20.

Eladó forgalmas helyen úri-női fodrászat más elfoglaltság miatt. Cím: Miskolczi-nál, Akácfa-utca 57.

Kisebbszerű úri és női fodrászat a Keleti Pályaudvar mellett eladó. Kerepesi-út 1. Kiss és Anton fodrász.

Egy jófelszerelt úri és női fodrászüzlet, — fodrász házaspárnak aranybánya — sürgősen eladó. Érdeklődni: Rottenbiller-utca 66. I. 14.

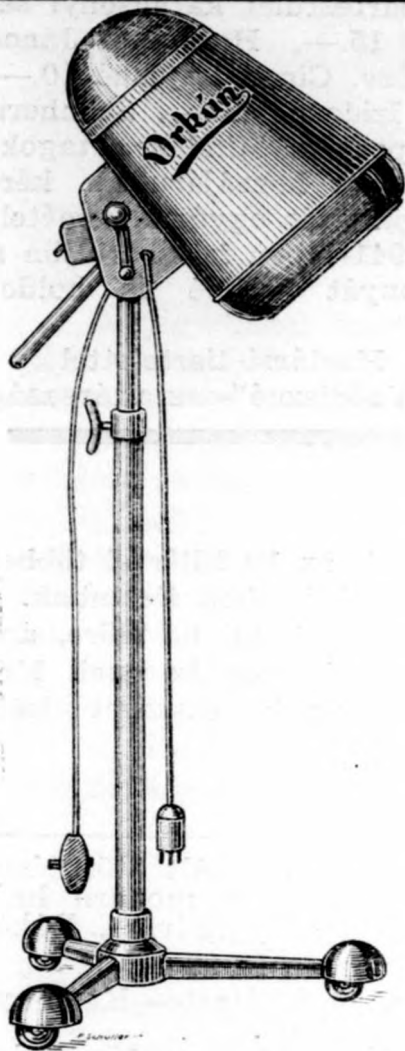
Teljesen felszerelt úri-női fodrászüzletemet elutazás miatt eladom. Kurucz, József-körút 51.

KÜLÖNFÉLE

Eladó Erdély fővárosában, Kolozsváron, főútvonalon családi okok miatt 23 éve fennálló férfi és női fodrászüzlet. Cím megtudható: Jónutz fodrásznál, Budapest, IV., Apponyitér 1.

Urifodrász nőifodrász társat keres tőkével. Cím: Légrády Károly-utca 1. Fodrásznál.

Márkás dauervíz bizományi lera- katára és eladására Budapesten és vidéki városokban képviselőt keresek. Metró, Aradi-utca 31.

Önnél is van gáz?

Miért nem használja ki előnyeit. Olcsó üzemanyag és készülékei nem romlanak. Ez a bevált igazság meggyőzi önt is arról, hogy a legújabb gázelfűtéses tartóshullámosító gép csak jó lehet. Fogyasztása $\frac{1}{2}$ fillér, kifizetési idő 2 és $\frac{1}{2}$ perc.

Győződjön meg ön is erről, díjtalan bemutatás. A következő helyeken már használatban van:

Biczó István úr, Margit-körút 5. Tel.: 153-322.
Boda József úr, Kruspér-u. 6. Tel.: 257-198.
Dudás Sándor úr, Szeged.
„Erzsi“ fodrászszalon, Szt. László-út 30. T: 293-212.
Herczog József úr Thököly-út 22. T: 424-478.
Horváth József úr, Hegyalja-út és Gömbös Gy.-út s.
Jona Béla úr, Kispest.
Klug Péter úr, Lövház-utca 10.
Kretz Antal úr, Medve-utca 19.
Kéri Albert úr Tisza-utca 12.
Pavlov Miklós úr József-kr. 48.
Perger János úr Szt. Imre Herceg-út 86.
Schumaker Dezső úr Garai-utca 2.
Szlama Dezső úr Kispest.
Vass Endre úr Sziget-utca 29. Tel. 290-001.
Zombori Sándor úr, Vérmező-út 16.
Zsengellér Lajosné Nagy Lajos Király-út 145.
Iávor Tivadar, Endresz György-tér
Kranz László, Thék Endre-utca 3.
Vancsók József úr, Váci-utca 51. Tel.: 384-403.
Brandl József úr, Thököly-út 17.
Törzsök Tibor úr, Akácfa-utca 34.
Szabó Gyula úr, Horthy Miklós-út 61.

KLEIN JENŐ fémáru üzem

Budapest, VIII., Tavaszmező-u. 7. Tel.: 336-703.

Kaphatók ezenkívül a legújabb
ORKÁN MOTOROS BÚRÁK
a készítőnél P

185

Mindenkit érdekel!

Nem szárít, nem tör és leggyengébb hajnak is pazar göndörséget ad:

Zenit dauervíz	1 l.	3.20 P
szalmiákmentes	1 l.	2.— P
Elsőrendű körömlakk fedő,	1 kg.	20.— P
átlátszó	1 kg.	12.— P
lakklemosó	1 l.	4.— P
Nem szürkülő tükörfényes fixator	1 kg.	15.— P
probacsomag	1 l-hez	— .30 P
Illatos fenyőolaj shampion	1 l.	2.80 P
Töredező száraz hajnak tökéletes gyógyápoló krém	1 kg.	12.— P
Hajlakk 100 gr.-os üvegben		1.50 P

Az itt fel nem sorolható fodrász és kozmetikai cikkek gazdag választékban a legolcsóbb napi árban. —

Kérjük tisztelt vevőinket, mivel ügynökeink közül sokan bevonultak és így nem állhatnak állandóan rendelkezésükre, szíveskedjenek megrendeléseiket telefon útján eszközölni.

Telefon költséget visszatérítjük.

„ZENITH“ fodrászati szaküzlet és kozmetikai labororium
Budapest, VII., Wesselényi-u. 61. — Telefon: 422-686.

Használja Ön is a jól bevált:

„CURLING“ fixatört cca 3-6 l. készítéshez	P 2.—
„CURLISAN“ 1 levél —.36, 1 kg.	P 15.—
„ERPO“ 1 levél 1-2 liter készítéséhez	P —.50
„DARLING“ tartósondoláló víz 1 liter készítéshez	P 5.—
„EXTROFORM“ tartósondoláló víz 1 liter készítéshez	P 2.—
„DURALIN“ hajfesték 20 ragyogó színben 50 grammos ipari csomagolásban	P 3.—
„DURALIN“ 1 db. 3 üv. festék és 1 üveg festékkehúzószerszám	P 2.50
„DURALIN“ miniatür doboz (csak 4 színben)	P —.50

Előfűtéses tartósondoláló gép kapható.

Szász Dezső

Kemény-féle cikkek vezérképviselője
Bp., VIII., Bérkocsis-u. 18. T.: 137-083

Főszerkesztő és felelős kiadó: ECKERT BALINT

Máté-nyomda, Budapest, VIII., József-u. 61. Tel.: 139-259.